

[Aksel Larsen.]

deres Program, overholde deres Valgløfter, gav dem en saglig Beretningspligt over for deres Vælgere — man maa undskylde, at jeg ikke regner almindelige Vælgermøder for at indeholde saglige Beretninger —, og at man gav Vælgerne Ret til at afsætte Rigsdagsmændene, naar de handlede i Uoverensstemmelse med Vælgernes Interesser. Nu er det uhyre vanskeligt at indbygge Bestemmelser, som sikrer Vælgerne en saadan Kontrolmagt i det temmelig mærkværdige Forslag til en Rigsdag, som foreligger her. Derfor har vi taget Afstand fra det; men vi ønsker at fremhæve disse Synspunkter og ønsker i hvert Fald at faa fjernet den paagældende Bestemmelse af den foreslaaede § 48. Vi stiller derfor vort Ændringsforslag under Nr. 7, hvor vi foreslaar, at det første Afsnit af denne Paragraf udgaar.

I øvrigt vil jeg pege paa, at de allerfleste Medlemmer af dette høje Ting næsten daglig handler i Strid med den Bestemmelse i Grundloven, at de ene er bundet af deres Overbevisning. De ærede Medlemmer Hr. Hartvig Frisch og Hr. A. M. Hansen er begge Modstandere af 23 Aars Valgretsaldern og overbevist om, at en Valgretsaldern paa 21 Aar er det rigtige, men stik imod deres Overbevisning forhindrer de os i at faa 21 Aars Valgret. Begge er de Tilhængere af Etkammersystem og Modstandere af Tokammersystem, men ikke desto mindre gaar de hen og giver os et Tokammer med Etkammersystemets Fordele — eller maaske omvendt —, og saadan kunde jeg blive ved. Saa vil man anføre heroverfor: Ja, men det er vor Overbevisning, at vi skal rette os efter, hvad der bliver besluttet med Flertal i Partigruppen. Dette er selvfølgelig en særlig Overbevisning, og det tillader altsaa alligevel andre Mennesker at bestemme over den enkelte Rigsdagsmands Overbevisning vedrørende den Sag, der foreligger. Hvis man erkender Partiernes Eksistensberettigelse i Rigsdagen, hvis man erkender Partidisciplinens Berettigelse, hvis man erkender, at den enkelte Rigsdagsmand kan forpligtes til at bøje sig for en Beslutning af Partigruppen, saa har man faktisk derved sat Bestemmelsen i den nuværende § 55, den kommende § 48, ud af Kraft. Og saa skal man lade være med

at paaberaabe sig denne Paragraf, og saa skal man erkende, at kan man give en Partigruppe eller en Haandfæstning mellem 3 Partier Ret til at tvinge en Rigsdagsmand til at stemme mod sin Overbevisning, saa kan man ogsaa give Vælgerne Ret til det, for det er Vælgerne, der har valgt ham, det er Vælgerne, der maa have Bestemmesretten. Jeg anbefaler derfor, at man stemmer for vort Ændringsforslag Nr. 7.

Til Slut vil jeg sige følgende. Det er hævdet, at Forfatningsrevisionen skal bevirke, at Folkestyret sikres her i Landet. Den tilsigter dette gennem en Forandring af forskellige Paragraffer i Grundloven. Jeg mener ikke, man har naaet det ved det Forslag, som ligger her. Jeg mener, at dette Forslag har meget store Mangler, og jeg har gjort Rede for min Mening om disse Mangler. Derudover vil jeg tilføje: Man kan ikke sikre Folkestyret og Folkefriheden ved Paragraffer. Paragraffer er et udmærket Hjælpemiddel, naar de er rigtigt og umisforstaaeligt affattet. Man skal ikke forkaste dette Hjælpemiddel, man skal ikke forkaste Tanken om en Forfatning, der bestemmer, hvorledes Statsstyret skal være, og som sikrer Folket dels som Helhed og dels som Individier mod noget Overgreb fra dette Statsstyre, tværtimod. Men man skal lade være med at have en saadan Tyrkertro til Forfatning og Paragraffer, at man tror, at derigennem er man sikret, at der ikke behøves mere. Der behøves nemlig i høj Grad mere.

Her er jeg atter ved det, jeg var inde paa før, da jeg talte om, hvad der bør være Demokratiets Grundsætning. Selv om man har de bedste Bestemmelser om en Rigsdag, og selv om Kongen ikke havde sin Vetoret og sin Opløsningsret o. s. v., selv om man havde den bedst mulige Regering, saa hjalp det lidt, hvis største Parten af den udøvende Magt var Modstander af Folket og Folkets Vilje og handlede i Strid med Folkets Vilje.

Der var maaske nogle ærede Medlemmer, som ikke helt forstod, hvad jeg sagde før, da jeg sagde, at Folket selv skal administrere. Jeg skal forklare det. Jeg mener, det skal være Folket selv, der sidder i Administrationen. Det er det nemlig ikke i Danmark for Tiden. Hvorfra henter man dem, der bruges i Administrationen? Man henter dem fra de studerende. Hvem er